

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра “Українознавства та загальної мовної підготовки”

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK-39 Українська мова за професійним спрямуванням

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

073 Менеджмент

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Менеджмент у будівництві

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, Гуманітарний факультет

(назва інституту, факультету)

мова навчання

українська

Запоріжжя – 2021 рік

Робоча програма з дисципліни „Українська мова за професійним спрямуванням” для студентів спеціальності 073 „Менеджмент”, освітня програма (спеціалізація) „Менеджмент у будівництві”.

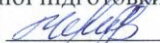
“01” липня, 2021 року - 22 с.

Розробники: Чернова І.В., к.ф.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри „Українознавства та загальної мовної підготовки”

Протокол від “01” липня 2021 року № 14

Завідувач кафедри “Українознавства та загальної мовної підготовки”

(підпис)

(Чернова І.В.)
(прізвище та ініціали)

“01” липня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету будівництва, архітектури та дизайну

Протокол від “16” _____ 2021 року № 6

Голова

“16” _____ 2021 року

(підпис)

(Савченко В.О.)
(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми вищого навчального закладу за спеціальністю 073 “Менеджмент”, спеціалізацією “Менеджмент у будівництві”

« 13 » _____ 2021 року

Керівник групи

(підпис)

(Савченко В.О.)
(прізвище та ініціали)

Запоріжжя, 2021 рік

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>073 Менеджмент</u> (код і назва) <u>Менеджмент у будівництві</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14	2
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		62 год.	84 год.
Індивідуальні завдання:			
1 і.д.з.	1 к.р.		
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 31 % аудиторних занять, 69 % самостійної і індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 6,6 % аудиторних занять, 93,4 % самостійної і індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Українська мова (за професійним спрямуванням)” належить до нормативних навчальних дисциплін циклу соціально-гуманітарної підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Вивчення дисципліни орієнтує студентів на ставлення з повагою до культурного надбання українського народу, української мови як мови міжнаціонального спілкування українського народу, розуміння важливості знати державну мову та користуватися нею у всіх сферах суспільного життя.

Метою викладання навчальної дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)” є:

- формування у студентів необхідної комунікативної спроможності у сфері професійного спілкування як у усній, так і писемній формах: удосконалення умінь і навичок практичного володіння українською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності; опанування мовною і мовленнєвою культурою; ознайомлення зі специфікою наукового, офіційно-ділового та розмовного стилів мови;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоспроможності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника завдяки вмілому використанню різноманітних мовних засобів; оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів; засвоєння лексики і термінології свого фаху; вибір комунікативно виправданих мовних засобів; послуговування різними типами словників.

Основні завдання вивчення дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)”:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати такі компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

КЗ 1. Здатність реалізовувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

КЗ 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

КЗ 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ 12. Здатність генерувати нові ідеї(креативність).

КЗ 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК.11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі спілкування.

СК.15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. З'ясувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства..

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземними мовами.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійно роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Спілкування як інструмент професійної діяльності

1.1. Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національної та літературної мови. Основи культури української мови. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури.

1.2. Найістотніші ознаки літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Професійна мовнокомунікативна компетентність. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Літературні мовні норми на орфоепічному, лексичному, орфографічному, морфологічному, синтаксичному та стилістичному рівнях у професійному спілкуванні. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Модуль 2. Професійна комунікація. Усне та писемне ділове спілкування. Форми та методи ділового спілкування

Тема 2. Форми і методи усного професійного спілкування

2.1. Риторика і мистецтво презентації

Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.

Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.

2.2. Культура усного фахового спілкування

Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови.

Форми колективного обговорювання професійних проблем.

Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорювання професійних проблем. Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада. Дискусія. «Мозковий штурм» як

евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорювання проблем. Технології проведення «мозкового штурму».

Тема 3. Писемна форма професійної комунікації

3.1. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Класифікація документів. Національний стандарт України на оформлювання документів. Склад реквізитів документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.

3.2. Документація з кадрово-контрактних питань.

Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява, види заяв. Автобіографія. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.

3.3 Довідково-інформаційні документи

Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Довідка. Протокол, витяг з протоколу.

3.4. Етикет службового листування

Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів.

Модуль 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності

Тема 4. Науковий стиль української мови і його засоби у професійному спілкуванні

4.1. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю.

Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання посилань. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Науковий етикет.

4.2. Українська термінологія у професійному спілкуванні. Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів.

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів певного фаху. Українські електронні термінологічні словники.

4.3. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.

Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською

мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення								
Модуль 1. Поняття національної, літературної та державної мови.								
Літературні мовні норми. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні								
Тема 1. Державна мова – професійного спілкування.								
1.1. Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Основи культури української мови. Спілкування як інструмент професійної діяльності.	8	2	-	6	8	2	-	6
1.2. Мовна політика в Україні. Літературні мовні норми на орфоепічному, лексичному та орфографічному рівнях у професійному спілкуванні. Мовні норми на морфологічному, синтаксичному та стилістичному рівнях. Основні ознаки функціональних стилів сучасної	8	-	2	6	8			8

української мови.								
Усього годин	16	2	2	12	16	2	-	14

Змістовий модуль 2.								
Усне та писемне ділове спілкування. Форми та методи ділового спілкування								
Тема 2. Усне та писемне ділове спілкування. Форми та методи ділового спілкування.								
2.1. Риторика і мистецтво презентації.	4	2	-	2	4			4
2.2. Форми і методи усного професійного спілкування. Форми колективного обговорювання професійних проблем Культура усного фахового спілкування.	18	2	2	14	18	2		16
Тема 3. Писемна форма професійної комунікації Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.	14	4	2	8	14			14
Разом за модулем 2	36	8	4	24	36	2		34
Змістовий модуль 3.								
Наукова комунікація як складова фахової діяльності								
Тема 4. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.								
4.1. Оформлювання результатів наукової	16	2	2	12	16		2	14

діяльності. Основні вимоги до написання наукової статті, курсової та бакалаврської робіт; рецензія і відгук.								
4.2. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	14	2	4	8	14			14
4.3. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	8	-	2	6	8			8
Усього годин	38	4	8	26	38		2	36
Разом за 1,2,3 змістовими модулями	90	14	14	62	90	4	2	84

5. 5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови. Спілкування як інструмент професійної діяльності.	2
2	Риторика і мистецтво презентації.	2
3	Форми і методи усного професійного спілкування. Форми колективного обговорювання професійних проблем. Культура усного фахового спілкування.	2
4	Писемна професійна комунікація. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	2
5	Ділове листування. Етикет службового листування.	2
6	Науковий стиль української мови, його підстилі. Жанри наукового стилю.	2
7	Українська термінологія у професійному спілкуванні.	2
	Разом:	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість
		бкіс

		ТЬ ГОД ИН
1	Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Мовна політика в Україні. Літературні мовні норми на орфоепічному, лексичному та орфографічному рівнях у професійному спілкуванні. Мовні норми на морфологічному, синтаксичному та стилістичному рівнях. Основні ознаки функціональних стилів сучасної української мови.	2
2	Види публічного мовлення; публічний виступ як важливий засіб комунікації; мистецтво аргументації; мовні засоби переконання. Особливості усного спілкування. Функції та види бесід; співбесіда з роботодавцем; етикет телефонної розмови. Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорювання. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми.	2
3	Документація з кадрово-контрактних питань. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява, види заяв. Автобіографія. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода. Довідково-інформаційні документи. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Довідка. Протокол, витяг з протоколу. Етикет службового листування. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів.	2
4	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання посилань. Анотування і реферування наукових текстів. Реферат як жанр академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук.	2
5	Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів спеціальності. Українські електронні термінологічні словники. Професіоналізми, номенклатурні назви. Мовні засоби наукового стилю: канцеляризми, кліше, штампи	4
6	Переклад і редагування наукових текстів.	2
	Разом:	14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державна мова — мова професійного спілкування. Основи культури української мови. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.	6
2	Мовні норми на орфоепічному та лексичному рівнях у професійному спілкуванні: вимова голосних і приголосних звуків, наголошування слів, логічний та фразовий наголоси, темп мовлення, паузи. Лексичні групи у професійній сфері: синоніми, пароніми, омоніми, антоніми; периферійна лексика – професіоналізми, жаргонізми, молодіжний сленг.	2
3	Мовні норми на орфографічному рівні у професійному спілкуванні: правопис іншомовних слів, у тому числі запозичених термінів. уживання великої літери; правопис слов'янських прізвищ.	2
4	Мовні норми на морфологічному рівні у професійному спілкуванні: відмінкові закінчення іменників другої відміни чоловічого роду в родову відмінку однини (закінчення <i>-а (-я), -у (-ю)</i>); паралельні закінчення у формі давального відмінка однини; особливості вживання кличного відмінка. Використання прикметників, займенників, числівників у мові професії: ступені порівняння прикметників; особливості вживання займенників; відмінювання числівників та їх поєднання з іменниками. Дієслово та дієслівні форми на <i>-но, -то</i> , дієприкметниковий та дієприслівниковий звороти, вживання прийменників.	2
5	Синтаксичні літературні норми у професійній сфері. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.	2
6	Риторика і мистецтво презентації. Види презентації. Підготовка презентації майбутньої професії.	2
7	Основи культури української мови. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.	2
8	Види публічного мовлення; публічний виступ як важливий засіб комунікації; мистецтво аргументації; мовні засоби переконування.	2
9	Особливості усного спілкування. Функції та види бесід; співбесіда з роботодавцем; етикет телефонної розмови.	2
10	Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час	2

	колективного обговорення проблеми.	
11	Складання документів з кадрово-контрактних питань: резюме, характеристика, заява, автобіографія, особовий листок з обліку кадрів, наказ щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода.	4
12	Написання довідково-інформаційних документів: прес-реліз, повідомлення про захід, звіт, службова записка, довідка, протокол, витяг з протоколу.	4
13	Особливості службового листування: реквізити листа та їх оформлювання, типи листів, етикетні мовні кліше у службових листах.	4
14	Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.	2
15	Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання посилань.	2
16	Анотування і реферування наукових текстів. Реферат як жанр академічного письма.	2
17	Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.	2
18	Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук.	4
19	Наукова комунікація як складова фахової діяльності. 19.1. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів спеціальності (4год.). 19.2. Українські електронні термінологічні словники (2 год.). 19.3. Професіоналізми, номенклатурні назви (2 год.). 19.4. Мовні засоби наукового стилю: канцеляризми, кліше, штампи (2 год.).	10
20	Переклад і редагування наукових текстів.	6
	Разом:	62

8. Індивідуальні завдання

1. Підготувати доповідь (презентацію) на тему: «Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі».
2. Дати розгорнуту відповідь на питання: «Засоби забезпечення статусу престижності української мови». Врахувати історичний досвід і сьогодення. Відзначити, які засоби для забезпечення престижності мови могли б використовуватися в Україні.
3. Підготувати повідомлення на тему: «Комунікативні ознаки культури української мови. Мовні норми».

4. Провести спостереження за усним мовленням своїх однокурсників. Які помилки ви помітили? Відтворити письмово одну з розмов однокурсників під час перерви, а потім її відредагувати.
5. Провести спостереження над текстами рекламних білбордів, вивісок, оголошень вашої місцевості. Записати або сфотографувати такі, де порушено норми літературної мови. Письмово зазначити також правильний варіант, вказавши, яку норму літературної мови порушено.
6. Підібрати приклади, які презентують труднощі української словозміни та словопоєднання, пояснити їх.
7. Провести спостереження над текстами різних стилів, розміщених у методичних матеріалах. Дати відповіді на запитання:
 - Чому ораторський та епістолярний стилі не всіма мовознавцями виділяються в окремі стилі?
 - До яких стилів, підстилів і жанрів вони належать? За якими ознаками ви це визначили?
1. На основі проаналізованих у попередньому завданні текстів заповнити таблицю відповідності номера тексту і стилю (с.25 «Методичних матеріалів»).
2. Дослідити мовні особливості уривків із двох статей. Аргументувати, до якого стилю належить кожен із них.
3. Законспектувати с.58-67 підручника Ф. Бацевича «Основи комунікативної лінгвістики», що стосуються невербальних засобів спілкування. Таблицю «Класифікація невербальних засобів спілкування» переписати в зошит.
4. Прочитати книгу Пола Екмана «Психологія брехні». Врахуючи поради каліфорнійського психолога, спробуйте в повсякденні виявляти брехунів за невербалістикою.
5. Визначити основні причини конфлікту під час спілкування. Які варіанти розв'язання конфлікту існують?
6. Які морально-психологічні якості мають виховувати в дитини сім'я, школа, ВНЗ? Чому? (Підготувати короткий виступ на практичному занятті).
7. Які обов'язкові елементи передбачає конфлікт? Доповнити схему, записати в зошит:
 конфлікт = ? + об'єкт конфлікту + інцидент
1. Підготувати усне повідомлення на одну із тем: «Виникнення та розвиток вчення про невербальне спілкування», «Поняття про метамову. Метамова в побутовому і діловому спілкуванні».
2. Написати есе на одну з запропонованих тем:
 - Соціопсихолінгвістичний аспект культури мови.
 - Гендерні аспекти спілкування.
 - Невербальні засоби спілкування.
 - Особливості нейролінгвістичного програмування.
 - Сучасні технології публік рілейшнз.
1. Підготувати повідомлення на запропоновані теми:

- Мовні засоби переконування.
 - Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
 - Дискусія, полеміка, диспут як різновид суперечки.
 - Особливості текстів кадрово-контрактних документів.
 - Термінологія обраного фаху.
 - Становлення і розвиток наукового стилю української мови.
 - Анотування і реферування наукових текстів.
 - Науковий етикет. Наукова дискусія та її правила.
 - Калькування елементів близькоспоріднених мов. Переклад термінів
1. Підготувати і провести в групі презентацію на одну із тем: моя майбутня професія, моє хобі, визначні місця рідного міста чи села, державні та народні символи України тощо.
 2. Укласти список відомих вам електронних словників, враховуючи фахові термінологічні словники.
 3. Підготуватися до участі в дискусії на тему: «Яким має бути співвідношення власномовної та іншомовної термінології в науковому тексті?»
 4. Підготувати матеріали і виступити з ними на щорічній науково-практичній конференції до Дня української писемності та мови і Тижня науки, які проводить кафедра (листопад, квітень).

Питання для підсумкового контролю якості знань

1. Державна мова — мова професійного спілкування.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
6. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.
7. Комунікативні ознаки культури мови. Типологія мовних норм.
8. Словники у професійному мовленні. Типи словників.
9. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.
10. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів.
11. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
12. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
13. Невербальні компоненти спілкування. Слухання і його роль у комунікації.
14. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.

15. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Види публічного мовлення.
16. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконування.
17. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
18. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
19. Етикет телефонної розмови.
20. Наради, перемовини як форми колективного обговорення.
21. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада.
22. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».
23. Класифікація документів.
24. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів.
25. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.
26. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.
27. Документація з кадрово-контрактних питань.
28. Довідково-інформаційні документи.
29. Етикет службового листування.
30. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.
31. Українська термінологія у професійному спілкуванні.
32. Історія і сучасні проблеми української термінології.
33. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
34. Термінологія обраного фаху.
35. Кодифікація і стандартизація термінів.
36. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень.
37. Оформлювання результатів наукової діяльності.
38. План, тези, конспект як важливі засоби організації розумової праці.
39. Анотування і реферування наукових текстів.
40. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання посилань.
41. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.
42. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.
43. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук.
44. Науковий етикет.

9. Методи навчання

1. Словесні методи: лекція, евристична та репродуктивна бесіди, діалог, полілог, проведення презентацій, вікторин, брейн-рингів; рольові ігри (співбесіда роботодавця та претендента на посаду, телефонна розмова тощо).

2. Наочні методи: демонстрування слайдів, порівняльних таблиць, графіків, схем, відеофільмів або їх фрагментів під час проведення презентацій, «мозкового штурму», дискусій.

3. Практичні методи: виконання вправ; складання плану, тез, таблиць; виписування цитат, оформлювання посилань та бібліографічний опис джерел; написання рефератів, конспектів; переклад різностильових текстів, редагування наукових та офіційно-ділових текстів; трансформування текстів з одного стилю в інший.

4. Проблемно-пошукові, творчі методи: написання творів, есе, наукових статей, підготовка доповідей з подальшим виголошенням їх на науково-практичній конференції до Дня української писемності та мови з питань сучасного мовознавства та на Тижні науки.

10. Очікувані програмні результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні в результаті вивчення дисципліни

знати:

- норми сучасної української літературної мови;
- стильове розмаїття сучасної української мови, жанри офіційно-ділового та наукового стилів мови;
- мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- Державну уніфіковану систему документації: Вимоги до оформлювання документів. ДСТУ 4163-2003;
- історію і сучасні проблеми української термінології;
- проблеми перекладу і редагування наукових текстів;

уміти:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до мети спілкування; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- сприймати, відтворювати, редагувати та складати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат, наукову статтю, оформлювати курсову та бакалаврську роботи, необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- здійснювати індивідуальні та колективні форми усного та колективного спілкування: бесіди, перемовини, наради, дискусії тощо;

- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

У результаті опанування навчальної дисципліни у студента повинні бути сформовані **компетентності** – визначене коло знань, умінь та навичок, засвоєння яких забезпечує здатність здійснювати ту чи іншу частину професійної діяльності, а в суспільному житті – здатність позиціонувати себе в тій чи іншій сфері суспільної діяльності. Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування і розвиток у студентів загальнонаукових і соціально-особистісних компетентностей. Компетентності, які формуються у результаті вивчення навчальної дисципліни, наведено в таблиці.

11. Засоби оцінювання

1. Методи контролю: поточний контроль (усне опитування, перевірка письмових завдань, тестування); перевірка індивідуальних завдань – творів, есе, конспектів, рефератів, наукових досліджень; перевірка підсумкових робіт; проведення заліків; письмових іспитів.

2. Методи самоконтролю та взаємоконтролю: редагування деформованих текстів з метою виявлення різнотипних помилок та їх усунення; взаємоперевірка перекладених текстів різних стилів українською мовою, взаємооцінювання студентами виголошених доповідей.

12. Критерії оцінювання

Розподіл балів, які отримують студенти

3 змістові модулі, екзамен

Поточне тестування та самостійна робота							Сума	Підсумковий тест (екзамен)
Модуль 1		Модуль 2			Модуль 3		100	100
T1	Інд.робота	T2	T3	Інд.робота	T4	Інд.робота		
10	10	10	10	20	20	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Національна шкала	Визначення
90 – 100	A	Відмінно	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання з незначною кількістю помилок
85-89	B	Добре	<i>Дуже добре</i> – вище від середнього рівня, але з деякими поширеними помилками
75-84	C		<i>Добре</i> – в цілому правильне виконання, але з помітними помилками
70-74	D	Задовільно	<i>Задовільно</i> – виконання в повному

			обсязі, але зі значною кількістю недоліків
60-69	E		<i>Достатньо</i> – виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	FX	Незадовільно	<i>Незадовільно</i> – недостатньо, необхідно доопрацювати
1-34	F		<i>Недостатньо</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

13. Методичне забезпечення

1. Онуфрієнко Г.С. науковий стиль української мови: навчальний посібник з алгоритмічними приписами для ВНЗ. [текст] –3-тє вид. доп. і перероб. (до 85-річчя від дня народження академіка НАН України В.М.Русанівського) / Г.С. Онуфрієнко – К.: «ЦУЛ», 2016. – 426с. (Гриф МОН України).

4. Чернова І.В. Методичні вказівки та практичні завдання з української мови за професійним спрямуванням/ І.В.Чернова. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. 54 с.

5. Конспект лекцій з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»/Укл. Чернова І.В. НУ «Запорізька політехніка». 2021. 90 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Афанасьєва Л.І. Українська мова за професійним спрямуванням: Ч. I / Л. І. Афанасьєва, О.І. Іліді. Кропивницький. 2016. 84 с.
2. Богатько В. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Модульний курс : навч. посіб. Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця : Нілан, 2017. 281 с.
3. Гриценко Т.Українська мова за професійним спрямуванням. К.:Центр навчальної літератури. 2019. 624 с.
4. Литвин Л. П. Українська мова за професійним спрямуванням : теорія і практика: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2016. 423 с
5. Марчук Л., Сукаленко Т., Бойчук В. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Видавничий Дім Дмитр Бураго. 2016. 244 с.
6. Новий український правопис: навчальний посібник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 284 с.
7. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. 5-те видання, виправлене і доповнене. К.: Алерта. 2019. 640 с.

Допоміжна

1. Брус М. П. Б89 Українське ділове мовлення: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Марія Брус. — третє доповнене видання. — Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. — 306 с.
2. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник. – 2-ге вид./ А.В. Корж. – Київ : КНТ : ЦУЛ, 2012 . – 293 с.
3. Л.М. М'ялковська, Л.Ю. Тиха. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник. – Луцьк: ЛНТУ, 2015. – 184 с.
4. Линчак І. М. Українська мова за професійним спрямуванням [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки "Туризм" / І. М. Линчак, Г. В. Матвеева. – Херсон : Олді-Плюс, 2014. – 330 с.

5. Масенко Л.Т. Суржик: між мовою і язиком. – К.: Києво-Могилянська академія, 2011. – 135с.
6. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: навч. посібн. / З.Мацюк, Н. Станкевич. – 4-те вид. – К. : Каравела, 2011. – 352 с.
7. Мацюк З.О. Українська мова професійного спілкування [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / З. О. Мацюк, Н. І. Станкевич. – 4-те вид. – К. : Каравела, 2012. – 352 с.
8. Палеха Юрій Загальне діловодство: теорія та практика керування документацією із загальних питань: навчальний посібник – вид. 4-те (виправлене і доповнене) / Юрій Палеха. – К.: Видавництво «Ліра-К», 2014.- 624 с. - (Серія посібників з культури діловодства).
9. Пентилюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 224 с.
10. Плотницька І.М. Ділова українська мова в державному управлінні : навч. посіб. - 3-те вид., стер. / І.М. Плотницька – К. : НАДУ, 2011. - 168 с.
11. Погиба Л.Г., Грибніченко Т.О., Голіченко Л.М., Кавера Н.В. Практикум з української мови за професійним спрямуванням: навч. посібник.– 2-е вид. К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 296 с
12. Практикум з української мови за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] : збірник вправ і завдань для самостійної роботи студентів технічних спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / НТУУ «КПІ»; М. М. Кобець, С. М. Терьохіна. – Київ : НТУУ «КПІ», 2014. – 61 с. Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/9133>
13. Практикум з української мови за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] : збірник вправ і завдань для самостійної роботи студентів технічних спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / НТУУ «КПІ»; М. М. Кобець, С. М. Терьохіна. – Київ : НТУУ «КПІ», 2014. – 61 с. Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/9133>
14. Рускуліс Л. В. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. В. Рускуліс, Т. А. Зайцева. – Миколаїв : Іліон, 2014. – 306 с.
15. Тележкіна О. О. Ділове спілкування: усна і писемна форми: навч. посіб. / О.О. Тележкіна, Н.О. Лисенко, О.О. Кушнір, О.О. Литвиненко, Н.В. Піддубна.– Х.: Смугаста типографія, 2015.– 384 с.
16. Українська мова (за правознавчим спрямуванням) [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Уклад. О. Лисенко, В. Пивоваров, О. Прудникова, О. Шумейко. – Харків : Право, 2012. – 228с.
17. Українська мова (за правознавчим спрямуванням): навчальний посібник / О.А. Лисенко, В.М.Пивоваров, Л.М. Сідак та ін. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 340 с.
18. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Т.В. Симоненко. – 2-ге вид., стер. – К. : Видавничий центр "Академія", 2012. – 272 с.
19. Українське ділове мовлення: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Марія Брус. — третє доповнене видання. — Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. — 306 с.
20. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: навч. Посібник. – 4-те вид., виправ. і доповн. – К.: Алерта, 2012. – 428 с.
21. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. За програмою МОНУ. – 4-те видання. – К : Алерта, 2014. – 696 с.

Словники

1. Ганич Д.І., Олійник С.І. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Д.І. Ганич, С.І. Олійник. — К., 1990.
2. Ганич Д.І., Олійник С.І. Словник лінгвістичних термінів / Д.І. Ганич, С.І. Олійник. — К., 1985.
3. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису та слововживання/ І.С. Головащук. – К., 1989.
4. Головащук І.С. Російсько-український словник сталих словосполучень/ І.С. Головащук. – К., 2001.
5. Головащук І.С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник/ І.С. Головащук. — К., 2001.

6. Головащук І.С. Словник наголосів/ І.С. Головащук. — К., 2000.
7. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: словник-довідник/ І.С. Головащук. — К., 1995.
8. Єрмоленко С.Я. Новий російсько-українській словник-довідник С.Я. Єрмоленко. — К., 1999.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С.Караванський. — К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
10. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики/ С.Караванський. — Львів: БаК, 2006.
11. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С.Караванський. — К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
12. Олійник О., Сидоренко М.М. Українсько-російський і російсько-український тлумачний словник О. Олійник, М.М. Сидоренко. — К., 1991.
13. Орфографічний словник української мови / Уклад. Головащук І.С. — К., 1994.
14. Орфоепічний словник української мови. — К., 1995.
15. Російсько-український словник: Сфера ділового спілкування / За ред. Тараненко А.А. — К., 1996.
16. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / Уклад. Підмогильний В., Плужник Є. — К., 1993.
17. Словник іншомовних слів. / За ред. О.Мельничука. — К., 1985.
18. Словник скорочень української мови. — К., 1982.
19. Словник труднощів української мови / За ред. Єрмоленко С.Я. — К., 1989.
20. Словник української мови: У 11 т. — К., 1971 — 1981.
21. Словник-довідник з культури української мови / Д.Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. — К.: Знання, 2006.
22. Словник-довідник труднощів української мови. — К., 1992.
23. Тараненко А.А., Брицын В.М. Русско-украинский словарь для деловых людей. — К., 1992.
24. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.)/ Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. — К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.
25. Український орфографічний словник: Близько 165 тис.слів / За ред. В.М.Русанівського — К.: Довіра, 2006.
26. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення – Русско-украинский словарь деловой речи/ С.В.Шевчук. — К.: Вища школа, 2008.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.slovyk.net>
2. <http://www.sum.in.ua>;
3. <http://pravopys.kiev.ua>;
4. <http://ukrlit.org/slovyk>;
5. <https://www.symbaloo.com/embed/>
6. <http://www.slovyk.ua>
7. <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>
8. <http://www.ulif.org.ua>;
9. <http://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh>
10. <http://www.slovník.com.ua>; <http://www.slovyk.lutsk.ua>
11. <http://uk.wikipedia.org>;
12. <http://www.rozum.org.ua>;
13. <http://www.mova.info>;
14. <http://slovopedia.org.ua>
15. <http://www.lingvo.ua/uk>
16. <http://www.slovyk.net>
17. <http://slovenya.com>
18. <http://gigadict.com>;
19. <http://old.pere.org.ua>
20. <http://www.slovyk.org>
21. www.r2u.org.ua
22. <http://www.nbu.gov.ua>
23. <http://www.anthropos.org.ua>
24. <http://www.lnu.edu.ua>
25. <http://litopys.org.ua>
26. <http://mova.dn.ua>
27. <http://www.inst-ukr.lviv.ua>

28. www.litopys.org.ua
29. www.mova.info
30. www.novamova.com.ua
31. www.pereklad.kiev.ua
32. www.pravopys.net
33. www.r2u.org.ua
34. www.rozum.org.ua

